

Vergaderjaar 2009–2010

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 698

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 februari 2010

Hierbij zend ik u het verslag van de vergadering van de Ecofin Raad van 15 en 16 februari 2010 te Brussel. De voorlopige agenda van de Eurogroep en Ecofin Raad van 15 en 16 maart 2010 te Brussel is nog niet bekend. Kort voor het AO en de Ecofin Raad zal zoals gebruikelijk, de geannoteerde agenda aan uw Kamer worden gezonden.

De minister van Financiën,
W. J. Bos

VERSLAG EUROGROEP EN ECOFIN RAAD

Algemeen

Op 15 en 16 februari vonden de Eurogroep en de Ecofin Raad plaats in Brussel. Minister Bos was namens Nederland aanwezig bij de Ecofin Raad, in de Eurogroep is hij vertegenwoordigd door de Thesaurier-Generaal. De belangrijkste onderwerpen van deze Ecofin Raad waren de buitensporigtekortprocedure van Griekenland, de benoeming van de vice-president van de ECB en de decharge van de EU begroting 2008.

Het officiële verslag van het Voorzitterschap vindt u via onderstaande link: http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/112912.pdf

1. Economische en financiële situatie

Tijdens de Eurogroep en Ecofin Raad is gesproken over de economische en financiële situatie. In algemene zin kan op het ogenblik worden vastgesteld dat het economische herstel sneller en robuuster lijkt dan eerder verwacht werd, maar dat de situatie van lidstaten sterk verschilt. Commissaris Rehn gaf aan dat hij tijdens de volgende vergadering gedetailleerder in zal gaan op de economische situatie. Op 25 februari komt de Commissie ook met interim voorspellingen voor de economische groei in Europa.

2. Implementatie Stabiliteits- en Groeipact

a. Griekenland: stabiliteitsprogramma, buitensporigtekortprocedure en aanbeveling

Er is uitgebreid gesproken over de economische ontwikkelingen en de situatie van de overheidsfinanciën in Griekenland. Op initiatief van de Commissie zijn onder dit agendapunt meerdere onderwerpen gecombineerd:

- Een Raadsopinie met betrekking tot de update van het Griekse stabiliteitsprogramma dat de bezuinigingsplannen van de Griekse regering in kaart brengt.
- Een Raadsbesluit waarin wordt vastgesteld dat Griekenland haar buitensporige tekort in 2012 onder de 3% BBP moet hebben gebracht. Dit betekent dat er budgettaire maatregelen moeten worden genomen op basis van een gedetailleerde tijdlijn. Bovendien zijn er deadlines gesteld voor rapportage over genomen maatregelen.
- Een aanbeveling voor Griekenland om het economische beleid in lijn te brengen met de *Broad Economic Policy Guidelines* van de EU. Tevens moet zeker worden gesteld dat het Griekse beleid geen risico vormt voor het goed functioneren van de monetaire unie.

De buitensporigtekortprocedure van Griekenland is opgestart in april 2009. In december heeft de Raad vastgesteld dat Griekenland geen effectieve actie had genomen om het tekort terug te dringen. Griekenland moest naar aanleiding hiervan een update schrijven van het stabiliteitsprogramma met daarin concrete maatregelen voor het terugbrengen van het tekort. Het tekort van Griekenland voor 2009 is 12,7% BBP, de schuld aan het einde van 2009 was 113% BBP.

De update van het Griekse stabiliteitsprogramma is geschreven met het oog op een correctie van het tekort tot onder de 3% BBP in 2012. De doelstelling voor 2010 is een tekort van 8,7% BBP, een verbetering van 4procentpunt. De Ecofin Raad heeft het in het programma uitgestippelde pad onder artikel 126(9) van het verdrag van Lissabon aangenomen. De

ministers van Financiën, waaronder minister Bos, hebben er bij Griekenland sterk op aangedrongen dat men er alles aan doet om de benodigde 4 procentpunt verbetering in 2010 te realiseren. Ook na 2010 zal de strenge monitoring worden voortgezet en zullen er jaarlijkse targets worden gesteld voor verbetering van het EMU-saldo en van de EMU-schuld.

Griekenland zal op 16 maart 2010 een rapport moeten presenteren waarin zijn een gedetailleerd tijdspad presenteren voor alle maatregelen die zijn in 2010 zullen nemen om het tekort terug te dringen. Vervolgens moet Griekenland voor 16 mei 2010 een rapport presenteren waaruit effectieve actie blijkt ten aanzien van de maatregelen die nodig zijn om de 4 procentpunt reductie van het tekort in 2010 te bereiken.

Aanvullend op het Raadsbesluit en de Raadsopinie heeft de Ecofin Raad een aanbeveling aangenomen op basis van artikel 121(4) van het Verdrag. Omdat Griekenland niet heeft voldaan aan de aanbevelingen in de *Broad Economic Policy Guidelines* heeft de Ecofin Raad besloten dat Griekenland zo snel mogelijk een samenhangend pakket van structurele maatregelen moet opstellen dat aansluit op de eerdere aanbevelingen¹. Het pakket moet maatregelen bevatten voor loonmatiging, pensioenhervormingen, hervormingen in de zorgsector, overheid, productmarkten, ondernemingsklimaat, productiviteit en werkgelegenheid.

Minister Bos heeft aangegeven dat hij er op vertrouwt dat de Griekse regering alles zal doen om de gestelde deadline van 2012 te realiseren. De Griekse regering heeft in de Ecofin Raad toegezegd zich te zullen committeren aan een nauwgezette uitvoering van het programma. In maart zal de Ecofin Raad zich opnieuw buigen over de aanvullende Griekse plannen voor 2010.

b. Buitensporigtekortprocedures voor Litouwen, Malta, Roemenië, Letland, Hongarije en Polen

De Ecofin Raad heeft onder dit agendapunt ook besloten over de voortgang van de buitensporigtekortprocedures van Litouwen, Malta, Roemenië, Letland, Hongarije en Polen. Voor de eerste drie landen heeft de Ecofin Raad nieuwe aanbevelingen aangenomen die de tijdslijn voor de correctie van het buitensporig tekort herzien. Alle documenten zijn zonder discussie door de Ecofin Raad aangenomen.

Litouwen, Malta en Roemenië zitten sinds juli 2009 in de buitensporigtekortprocedure. De oorspronkelijke deadline voor correctie van het tekort was 2011 voor Litouwen en Roemenië, voor Malta was dit 2010. Deze deadlines waren gebaseerd op de Voorjaarsvoorspellingen van de Europese Commissie uit april 2009. Uit de Herfstvoorspelling in november 2009 bleek echter dat de economische vooruitzichten voor Litouwen, Roemenië en Malta sterk waren verslechterd. De Commissie heeft vastgesteld dat de nieuwe economische vooruitzichten het oorspronkelijk vastgestelde consolidatiepad in gevaar brengen. Conform de regels van het Stabiliteits- en Groeipact is daarom besloten om de deadline voor deze drie landen met een jaar te verlengen.

Voor Letland, Hongarije en Polen is er niets veranderd aan de aanbevelingen. De Ecofin Raad heeft vastgesteld dat zij tot nu toe hebben gehandeld conform de eerdere aanbevelingen van de Raad. Deze drie landen hebben dus de benodigde effectieve actie ondernomen en verdere stappen binnen de procedure zijn niet nodig.

¹ In de aanbeveling van de Broad Economic Policy Guidelines stond: «imperative to intensify efforts to address the macro-economic imbalances and structural weaknesses of the Greek economy».

3. Interne markt

De Ecofin Raad heeft Raadsconclusies over de verdieping van de interne markt, en specifiek over het belang van de dienstensector en het staatssteunkader aangenomen. Tevens heeft Mario Monti (voormalig commissaris Interne Markt) een presentatie gegeven over de voortgang van de interne markt. Hij gaf aan dat juist onder de huidige economische omstandigheden er behoefte is aan een verdieping van de interne markt. Professor Monti benadrukte dat voorstellen voor verdieping van de interne markt concreet moeten zijn en een balans moeten vinden tussen verbetering van de concurrentiekracht en mogelijke sociale gevolgen. De aanbevelingen van Mario Monti zullen naar verwachting in het voorjaar aan de Ecofin Raad worden gepresenteerd.

De aangenomen Raadsconclusies benadrukken dat het voltooiën en verder verdiepen van de interne markt essentieel is voor de concurrentiepositie, de potentiële groei en de werkgelegenheid binnen de EU. De conclusies onderstrepen in dit kader onder andere de noodzaak tot evaluatie van de implementatie van de dienstenrichtlijn en nodigen de Commissie uit eind 2010 een update te geven over de voortgang op het gebied van markt monitoring. Daarnaast benadrukken de conclusies ook het belang van het staatssteunkader voor het goed functioneren van de interne markt en wordt er gewezen op het aflopen van het tijdelijk crisis-kader eind 2010.

4. Voordracht van de vicepresident ECB

De Ecofin Raad heeft een aanbeveling aangenomen over de nominatie van de nieuwe vicepresident van de Europese Centrale Bank (ECB). De huidige vicepresident van de ECB Lucas Papademos zal per 31 mei 2010 aftreden.

Er waren drie kandidaten voor de opvolging van Papademos: Mersch (Luxemburg), Constâncioas (Portugal) en Praet (België). De eurogroep-landen hebben de Portugese kandidaat Vítor Constâncioas in de Ecofin Raad unaniem voorgedragen als nieuwe vicepresident van de ECB. Na raadpleging van het Europees Parlement en de Raad van Bestuur van de ECB zal een officiële aanbeveling worden gestuurd naar de Europese Raad. Vítor Constâncioas zal tijdens de Europese Voorjaarsraad worden benoemd als nieuwe vicepresident van de ECB.

5. Decharge EU begroting 2008

Onder dit agendapunt lag het advies van de Ecofin Raad aan het Europees Parlement voor. Dit advies is positief ondanks het feit dat de Europese Rekenkamer in haar jaarverslag over 2008 geen positieve betrouwbaarheidsverklaring heeft kunnen geven over de EU-begroting. Het Europees Parlement is de dechargeautoriteit voor de Europese begroting. Hij maakt voor het besluit over de dechargeverlening gebruik van het jaarverslag van Europese Rekenkamer, het advies van de Ecofin Raad en de informatie van de Europese Commissie.

Minister Bos heeft aangegeven dat Nederland, zich van stemming onthoudt. Hij benadrukte dat de reden om te kiezen voor onthouding van stem in plaats van een tegenstem met name gebaseerd is op de verbeteringen op het gebied van de landbouwbegroting en een erkenning van de inspanningen van de Commissie in de afgelopen 5 jaren. De minister wees daarnaast op het feit dat met resultaten zoals deze nu voorliggen voor de EU begroting iedere minister van Financiën voor een nationale begroting naar huis zou worden gestuurd en dat hij onder deze omstandigheden dan ook niet kan instemmen met een positief advies. De

Minister besloot met te zeggen dat verdere inspanning voor verbetering nodig is, dat wij hieraan graag verder willen werken met de Commissie, maar dat er vooral concrete stappen door de Lidstaten moeten worden gezet naar een volwaardige nationale verantwoording. Minister Bos wees erop dat transparantie daarvoor een basisvereiste is en riep, in navolging van Finland, Zweden en Nederland, de andere Lidstaten op om de «*Annual Summary*» openbaar te maken. Om dit kracht bij te zetten heeft Nederland, met medeondertekening door Denemarken, een verklaring aan het dechargeadvies laten hechten waarin deze wens tot uitdrukking is gebracht (zie toegevoegd)¹. Zweden steunde de interventie van Nederland, maar stemde wel in met het positieve dechargeadvies.

6. Bankenplan Obama

Op verzoek van minister Bos heeft de Ecofin Raad ook gesproken over de voorstellen van President Obama met betrekking tot de aanpak van grote systeemrelevante banken. De voorstellen vormen een aanvulling op de discussie hoe om te gaan met het probleem van *moral hazard* bij grote financiële instellingen, die *too big to fail* zijn. De Zweedse minister Borg had gevraagd om het idee van een stabiliteitsfonds te agenderen. Met betrekking tot beide punten zijn er procedurele afspraken gemaakt over een inhoudelijke discussie.

Er is afgesproken dat bovenstaande onderwerpen in het kader van crisismanagement uitgebreid aan de orde zullen komen in de informele Ecofin Raad in april. Deze zal tijdens de volgende Ecofin Raad op 16 maart a.s. worden voorbereid op basis van een eerste analyse van de Commissie. Minister Bos gaf aan zich te kunnen vinden in dit voorstel van het Voorzitterschap. Hierbij benadrukte hij dat hij in zijn brief niet bepleit om alle ideeën van de VS klakkeloos over te nemen. Dit is ook niet mogelijk aangezien er nog veel onduidelijkheden zijn omtrent deze plannen. De minister onderstreepte wel dat het wat Nederland betreft noodzakelijk is dat er gewerkt wordt aan een EU positie met betrekking tot dit onderwerp omdat er met de voortgang die nu in de VS wordt geboekt een momentum voor verandering is ontstaan. Een brede analyse van de Commissie kan als basis dienen voor een verdere discussie binnen Europa. De Commissie zegde toe in samenwerking met de ECB volledig mee te zullen werken aan een gedegen analyse. Hierin zal ook worden ingegaan op de verschillen tussen de VS en de EU.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.